

Dramatičen zračni beg iz Češkoslovaške v Zapadno Nemčijo

Beg sta zasnovala letalski mehanik in njegova mlada žena.

(Dodatne zanimivosti k našemu včerajšnjemu poročilu).
FRANKFURT, Nemčija. — Načrt za beg z letalom iz Češkoslovaške v svobodo sta snovala že dve leti neki letalski mehanik in njegova mlada žena. V zaroto, da se preusmeri letalo v Zapadno Nemčijo mesto v Brno, so bili pritegnjeni trije potniki in pilot, 24-letni Miroslav Slovák. Pomožni pilot, radijski operator in ostalih 23 potnikov ni imelo niti pojma, kaj se snuje.

Ko so letalo preusmerili, so leteli preko meje nizko nad zemljo, da bi jih ne opazila češka stražna letala, ki so komaj pred dvema tednoma sestrelila iz zraka neko ameriško letalo. Zaročniki so z udarcem po glavi o-mamili radijskega operatorja, nato pa prisilili sopolota k ubogljivosti. Mehanik Čermak, ki je organiziral vso stvar in ki je v drugi svetovni vojni služil z angleško zračno silo kot radijski operator, je ustanovil zvezo z letalskim v Frankfurtu ter zaprosil za politično pribežališče, preden letalo pristane. Ko mu je bilo to obljubljeno, je letalo pristalo na letališču v Frankfurtu.

Ko so presenečeni potniki ugotovili, da se nahajajo v Zap. Nemčiji, so se prvotnim štirim potnikom pridružili še trije nadaljnj, ki so izjavili, da hočejo ostati v Nemčiji. Ostali se bodo vrnili na Češkoslovaško.

Najdba štirih trupel v stari hiši v Londonu

LONDON. — V stari hiši — "Murder House" so našli v prostorih, ki so bili zakriti s stenskim papirjem, štiri trupla.

To so bila trupla treh žensk. Četrto truplo je bilo pod podom. Ta mrka in zlokobna hiša je bila med ljudstvom poznana kot "Murder House," odkar je Timothy Evans zadavil v njej svojo ženo in svojo 14-letno hči. Bil je obsojen na smrt in leta 1949 obešen.

14 jetnikov obtoženih v Columbusu

COLUMBUS, O. — Velika porota je obtožila 14 jetnikov v državni kaznilišnici v Ohio, češ da so bili kolovodje upora in razdejanja v jetnišnici dne 31. oktobra.

Ločitev zakona 80-letne žene

GOLDEN, Colo. — Tukaj je bila dovoljena sodnijska ločitev zakona 80-letni ženi Mary Koch ki je povedala sodniku, da jo je njen tudi 80-letni mož pustil 4 ure brez vsake pomoči ležati, ko je padla po stopnicah.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči deloma oblačno in nadalje mrzlo.

NE KROP, NE VODA!

Oportunistična politika jugoslovanskih komunistov se izpreminja iz dneva v dan.

V poročilu iz Beograda, ki je objavljeno danes pod dvokolonskim naslovom naše prve strani, je rečeno, da bo komunistična vlada Jugoslavije uvedla spet svobodno podjetništvo z delanjem dobičkov, od katerih bodo podjetniki plačevali vladi davke, kakor je običajno po vseh zapadnih kapitalističnih deželah.

Nova pravila komunistične partije Jugoslavije, ki so bila sprejeta komaj pred nekaj tedni, pa naglašajo, da je komunistična stranka Jugoslavije "vodilna politična sila delavskega razreda v federativni ljudski republiki Jugoslaviji". Delavnost partije določa "nauk znanstvenega socializma". Partija se bo kot doslej tudi nadalje borila, da "uniči kapitalistične izjemalce in zatiralce". Ona bo tudi v bodoče "vzpostavila, organizatorica in voditeljica v boju za zgradbo socializma in nove socialistične družbe". Ona se bo nadalje borila "za zmago socializma in komunizma". Komunistična stranka Jugoslavije bo nadalje "pospeševala in gojila bratske zveze in odnose z vsemi delavskimi pokreti in narodnostnimi osvobodilnimi gibanji vsega sveta." Članstvo v partiji je nezdružljivo z izpovedovanjem kakršnekoli vere in sodelovanjem pri obredih.

Jugoslovanski komunisti so oportunistični politini šarlatani, ki jim menda ni primere v zgodovini. Na račun in kožo nesrečnega jugoslov. ljudstva delajo nesposobni komunistični birokratje svoje usodne gospodarske in politične eksperimente, ki jih jim mora popravljati Zapad, če noče, da bo jugoslovansko ljudstvo od vsega hudega konec vzelo. O teh nesramnih in drznih rdečih oportunistih bomo te dni obširneje spregovorili.

Governer Frank J. Lausche v očeh ameriške javnosti

(Dalje)

Gov. Lausche dobro pozna vse plasti naroda. Dasi igra večkrat golf z bogatimi in Shaker Heights, pravijo oni, ki ga dobro poznajo, da je njegovo srce še vedno na vzhodni strani mesta, na St. Clair Ave., v četrti priseljencev in delavskega razreda, kjer je bil rojen.

Frankovi starši — Louis in Frances Milavec — Lausche, so prišli leta 1885 iz Slovenije. Njun sin še vedno z ginjenjem govori o njih.

"Prišla sta z vizijo pred očmi", pravi Frank. "Moj oče je ob nizki mezd dolgo in težko delal v clevelandskih jeklarnah. Vzgojil je deset otrok in kljub temu, da je moral hraniti deset ust, si je pomagal do samostojnosti. Trdno je veroval v ameriške čednosti poštenja, štednje in priložnosti."

Oče mu je umrl, ko je bilo Lauschetu 13 let. Frank je v svoji mladosti prižigal poulične svetilke, da je nekaj zaslužil, ter pomagal tudi materi v njeni gostilni. Pozneje je s svojimi prihranki, ki si jih je prihranil kot baseball igralec, pomagal izšolati svoje brate. Po svojem povratku iz armade, kjer je

Atomska eksplozija: — Kakor bi zagrmelo fisoč topov. . .

V torek je bila detonirana 23. atomska bomba na kontinentu Združenih držav.

CAMP DESERT ROCK, Nev. Pri atomski eksploziji v torek je sodelovalo poleg ostalih tudi 9 častnikov — prostovoljcev, ki so bili oddaljeni od mesta detonacije 2,500 jardov, to je bliže detonaciji kot je bila še kdaj kaka oseba.

Med temi devetimi so bili častniki armade, mornarice in letalske sile, ki so čepeli v pet čevljev globokem jarku poldrugo miljo daleč od mesta eksplozije. Pri nobenem izmed njih ni bilo zaznamovati po detonaciji kakih zlih posledic.

Izjavili so, da so čutili podzemeljski pretres, ko je eksplodirala bomba. Pok, ki so ga slišali, pa se jim je zdel kakor pok

Nov čudovit pojav magnetskega polja

Chicago. — Alexander Colin, fizik na tukajšnjem vseučilišču, je objavil odkritje čudovite pojave magnetskega polja, ki bo v veliko pomoč pri proučevanju živega tkiva ter ločenih živčnih celic. Tako je našel nov način za ločitev mikroskopsko majhnih delcev, kakor so celice in bakterije in morda celo virus. — Nova metoda bo velikega pomena za biologijo in medicino. To odkritje bo lahko pojasnilo neotodane temeljna tajna življenja v celicah.

Najdba dečkovega trupla v potoku

WASHINGTON. — V potoku Rock Creek so našli truplo 7-letnega dečka Lester Leigha, katerega so iskali vso noč.

"tisoč topov."

To je bila zdaj že 23. eksplozija na kontinentu Zdr. držav.

ZADNJA SLIKA PAPEŽA PIJA XII. — Slika predstavlja zadnji posnetek Pija XII., ki je bil objavljen ob praznovanju 14. obletnice njegove izvolitve na prestol sv. Petra.

Jugoslov. komunistična vlada bo uvedla spet svobodno delo in svobodno podjetništvo

Na najvišjem mestu priznavajo, da so metode forsiranja doslej vprav nasprotno tega, kar so imele doseči. — Zdaj bo uveljavljeno spet svobodno podjetništvo z dobički, od katerih bodo podjetniki plačevali davke, kakor v zapadnih kapitalističnih deželah.

BEograd. — Jugoslovanska vlada bo opustila svoj sistem forsirane ali prisilne industrijske produkcije ter ga nadomestila z običajnim sistemom obdavčenih dobičkov, kot je to v zapadnih kapitalističnih državah.

Ta odlok skupno z nedavnim odlokom, da se preneha s kolektivizacijo in podzavljanjem kmetij, je smatrati za največjo modifikacijo ekonomskega planiranja izza Titovega izključanja iz Kominforme leta 1948. Te spremembe bodo pomenile, da bodo trgovine in druga podjetja lahko spet vodili privatni podjetniki kakor bodo najbolje vedeli in znali, nakar bodo plačevali davke od svojih dobičkov.

Eden najvažnejših vladnih uradnikov je izjavil: "Zdaj bomo poizkusili izvajati kapitalizem brez kapitalistov."

Neki vladni uradnik v Beogradu je napovedal ogromne izpremembe ekonomskega planiranja tekom prihodnjih tridesetih dni. — Dodal je, da je bila o njih obveščena tudi International Bank for Reconstruction and Development v New Yorku.

Naglašajo pa, da temeljna načela socializma (namreč komunizma) ostanejo. V Jugoslaviji so namreč vsa sredstva produkcije "v rokah delavskih kolektiv", organiziranih v tovarnah, kjer nosi vodstvo zanje odgovornost. To, kar jugoslov. komunistični voditelji zdaj snujejo, je opustitev politike nasilja, ki spremlja razvoj socializma (komunizma) v Sovjetski zvezi in satelitskih državah in katero nasilje so uvedli ter dosledno izvajali tudi jugoslovanski komunistični voditelji.

Neki uradnik je izjavil, da je bil odlok za te spremembe odobren na najvišjem mestu. "Zavrženje metod forsirane

proizvodnje ter poljedelske politike pomeni, da forsirane industrijske norme in forsirana poljedelska kolektivizacija nista dvignili dejanske produkcije, temveč jo celo znižali," je dejal isti vladni uradnik

Angleška kraljica Mary je v spanju mirno umrla

Ministrski predsednik Winston Churchill je v mestni zbornici jokaje naznanil njeno smrt.

LONDON. — Kraljica Mary, 85 let stara stara mati sedanje kraljice Elizabete, je umrla v torek ponoči v svoji londonski rezidenci. Oficielno naznanilo o njeni smrti je podal ministrski predsednik Winston Churchill v nižji zbornici.

Kraljica Mary je bila vdova po kralju George-u V. ki je umrl leta 1936. Umrla je v torek ob 10:20 zvečer

Premier Churchill je jokal, ko je naznanil smrt kraljice-matere. "Z veliko žalostjo naznanjam, da je kraljica Mary med spanjem mirno umrla", je dejal. "Jutri po molitvah bom šel v Buckinghamsko palačo izraziti sožalje kraljici Elizabeti in njeni materi. Predlagal bom tudi kot izraz žalovanja in spoštovanja do umrle odgoditev zasedanja do četrta."

Njen najstarejši in najpriljubljenejši sin, vojvoda Windsorski (bivši angleški kralj, ki se je zaradi svoje ženitve odpovedal prestolu), je bil prvi izmed družine, ki je prispel k svoji materi, toda tudi on že po njeni smrti.

Angleški balet v Jugoslaviji

TRST. — British Council je v preteklem letu organiziral razstavo angleškega baleta v raznih evropskih prestolnicah.

Letos so to razstavo prepeljali v Jugoslavijo, kjer bo do začetka meseca aprila, nato pa jo bodo kazali po grških mestih. — Zdaj je razstava odprta v Ljubljani.

Ljudstvo ima besedo?

DUNAJ. — Madžarska komun. vlada je sklenila odpraviti tradicionalni praznik Veliki ponedeljek, ki se ga poslej ne bo več praznovalo, ker bo to navaden delovni dan. To je bilo sklenjeno po želji in zahtevi delavcev in "ljudskih množic". — Se razume!

STEVENSON V HONG KONGU

HONG KONG. — Adlai Stevenson je prispel v Hong Kong, kjer si je ogledal mesto ter opazoval ljudi, ki hodijo iz mesta preko mostu v komunistično Kitajsko, kateri je bil tako blizu, da bi lahko vanjo kamen vrgel.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Petindvajseta obletnica—

V petek ob 8:20 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Speh v spomin 25. obletnice njegove smrti.

Štirinajsta obletnica—

V nedeljo ob 11:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Rose Koščak v spomin 14. obletnice njene smrti.

Prvorojenec—

Virginiji in Richard Dister v Parmi se je rodil 24. t. m. sinko prvorojenec. S tem sta postala Mr. in Mrs. Ignac Gostič, 5714 Bonna Ave. tretji stari oče in stara mati. Častitamo!

Sestanek—

Federacija krščanskih delavcev za Srednjo Evropo ima v nedeljo, 29. marca, ob 11. uri v Slov. pisarni na Glass Ave. sestanek, na katerem bo predsednik g. Jože Melaher poročal o kongresu Zveze krščanskih demokratskih strank Srednje Evrope, ki se je vršil v New Yorku v dneh 13. do 15. t. m. Na dnevnem redu je tudi razgovor o ustanovitvi slovenske sekcije Zveze krščanskega delavstva.

Pozdravi iz New Yorka—

Mrs. Anna G. Mihelich, Mrs. Mary Makovec in Mrs. Josephine Posch, ki so odšle s "Press Club" ogledat ustanovo Združenih narodov v New York, pošiljajo svojim znancem in prijateljem ozioroma prijateljicam pozdrave.

Novi grobovi

Frank Jokse

Včeraj je umrl Frank Jokse z 840 Babbitt Rd. Zapušča soprogo Frances, in otroke Franka, Stanleya, Edwarda in več vnukov. Leži v pogrebni zavodu Brickman and Sons na 21900 Euclid Ave. Pogreb bo v petek 27. marca ob 1. popoldne.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

SOLA (Slovenska sobotna). Vse štiri skupine imajo prihodnjo soboto tekmo v branju. Vsak učenec (učenka) naj zna gladko brati vsaj pol strani dolgo berilo iz svoje učne knjige.

KNJIGE. Samo nekaj izvodov argentinskega koledarja 1953 imamo še na razpolago. Radi bi oddali vse izvide in tako pripomogli k izdaji prihodnjega koledarja. Naročite ga. Stane \$3. — Opozarjamo na Mauserjevo povest JAMNIK (\$1).

Rekordno število beguncev

BERLIN. — Uradniki zapadnega Berlina so 25. marca naznanili, da je doslej v tem mesecu pribežalo v zapadni Berlin 41.568 oseb. To je 1606 oseb več kot meseca februarja.

Spet potres v Turčiji

ISTANBUL, Turčija. — Dne 22. marca so čutili v krajih Jenice in Gonen spet potresne sunke.

NAJNOVEJŠE VESTI

SEOUL, Koreja. — Čete ameriške 7. divizije so se umaknile po tridnevem hudem bojevanju s strateškega hriba Old Baldy.

NEW YORK. — Andrej Višinski, glavni sovjetski delegat pri Združenih narodih, se je vrnil iz Moskve v New York.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 60 Thurs., March 26, 1953

Ozdravljenje

Največji del krivde, da je prišla Evropa na rob propada nosi nacionalni šovinizem, ki se je porodil iz filozofskega liberalizma v 18. in 19. stoletju.

Ta pretirani nacionalizem je v mnogih ozirih zastrupil tudi kristjane, da so marsikje pozabili na to, da so vsi narodi po krščanskih načelih bratje med seboj, da ima vsak narod svoje prirojene pravice. Tako je v veliki meri zastrupil pretirani nacionalizem tudi takozvane krščanske stranke, one politične strankarske tvorbe, ki so osnovala svoje programe na krščanskih načelih. V tedanjem nacionalističnem ozračju so razne liberalne struje povsod očitalle katoličanom, da so po svojih načelih anacionalni, protinarodni, da celo protidržavni elementi. Katoliški Slovenci smo morali že v bivši Avstroogrski v svoji domovini čuti kaj pogosto ta očitke, da nismo "nacionani," da nam manjka narodne zavesti. V kraljevi Jugoslaviji se je zgodilo, da so nas nekaj časa nacionalistični krogi stalno zmerjali, da smo anacionalni in protidržavni element. Kot sovražnike naroda in države so zapirali in internirali zavedne katoliške Slovence. Da se obrnijo teh očitkov, so skušali katoličani nekako tekmovali v nacionalizmu z liberalnimi strujami, tako je zašel tudi med katoliške stranke več ali manj pretirani duh nacionalnega šovinizma.

Ta pretirani nacionalizem je razbil bivšo Avstro-ogrsko. Radi njega se tam krščanske stranke niso mogle nikdar zediniti za skupno borbo za krščanske kulturne in socialne ideale.

Tako je končno morala priti šiba nacizma in komunizma.

Za vse evropske katoličane in še posebno za vse politične stranke, ki so bila zgrajena na krščanskem kulturnem in socialnem programu, je bila velika sramota, da je znal komunizem združiti in zediniti zastopnike različnih nasprotujočih si narodov v eno celoto na materialistični svetovnonazorski podlagi.

Evropa bi bila danes popolnoma drugačna, če bi bil vse politične krščanske stranke v dejanju res vodil predvsem svetovni katoliški nazor.

Po strašnih katastrofah, se zdi, šele sedaj v begunstvu prihaja ozdravljenje.

Od 13. do 15. marca se je vršil v New Yorku prvi kongres Krščanske demokratične zveze Srednje Evrope, katerega so se udeležili zastopniki krščanskih demokratičnih strank iz različnih držav, iz Čehoslovaške, Madžarske, Litve, Poljske in Jugoslavije oziroma Slovenije.

Uspeh tega kongresa je predvsem v tem, da so se vendar znašle te stranke v emigraciji pri skupni mizi in v enotni skupni organizaciji, v kateri se morejo v duhu krščanske ljubezni in pravičnosti pomeniti o svojih težnjah in o svoji skupni idejni podlagi. Največje priznanje pa zasluži do te stranke, da so na svojem prvem kongresu priznale svoje dosedanje napake. Skupni manifest vseh teh strank priznava, da so v emigraciji prišle do jasnega spoznanja, da so njih medsebojni nacionalni prepriji le slabili njihovo moč in delovanje in tako tudi oslabil odpor njih držav proti skupnemu sovražniku. To je bila napaka, povdarja manifest, ki se ne sme več ponoviti.

Da bi to le res držalo! Potem bo prenehal spor med Poljaki in Ukrajinci, ki je odpiral vrata komunizmu; prenehalo bo sovraštvo med Čehi in Slovaki, ki je tako slabilo njih skupno državo; to naj bi odstranilo hude spore za par vasi med Čehi in Poljaki. Če bo prodrlo krščansko mišljenje med temi katoliškimi narodi tudi v narodnostni politiki, potem bodo pač Čehi radevolje priznali Slovkom njih narodno osebnost, Poljaki bi podpirali Ukrajince v njih borbi za njih narodno samobitnost. Vsak narod v kulturnem pomenu besede je po modernem pojmovanju, ki vedno bolj prodira, neka moralna osebnost. Kakor ima vsaka človeška osebnost svoje osebne pravice, tako jih ima tudi narodna osebnost. Kdor te pravice krši, ne more trditi, da stoji na krščanskih načelih.

Kongres Krščanske demokratične zveze ima pa velik pomen tudi za Ameriko. Malo Amerikancev ve kaj več o tem, kaj je "krščanska demokracija." Nekateri mislijo, da to pomeni "katoliško stranko," ki se nekako istovetno s katoliško cerkvijo, kar je popolnoma napačno mišljenje. Mnogi Amerikanci so včasih zamenjavali krščansko demokracijo in njen socialni program z nekim katoliškim fašizmom ali z nekakim krščanskim socializmom in celo z antisemitizmom. Zdaj je lepa prilika, da se Amerikanci seznanijo z načeli in cilji krščanske demokracije, ki je zelo podobna ameriški.

LaFarge, sodelavec revije "America," je v svoji pridigi v stolnici sv. Patrika dne 14. marca razložil pojem krščanske demokracije takole:

"Krščanska demokracija s tem, ko priznava vero kot bistven del človeške sreče in javnega reda, ne vsiljuje nobene oblike vere, pač pa zavaruje versko svobodo in ustvarja ozračje za sodelovanje med različnimi verami za skupno dobro njih držav in vsega sveta."

Taki kongresi bodo mnogo koristili, da bo iz javnega

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Iz Štrigove v Avstrijo
(Tone Nemec-i njegovi pajdaši se z orožjem prebijajo prek meje.)

Kda se je Tone Nemec povrnol (avgusta 1945) iz Italije v Štrigovo, je opet bila vsa Nemčova družina zbrana. Oča Nemec so bili nastavljeni pri Okrajnom ljudskom odboru v Lotmerki i večkrat prihajali iz službe domov, kde so mati Ana z najstarejšim hčerkom Katarinovo gospodinjili, Ančka je delala v trgovini, Iloška je pa ešče v školo hodila. Tone je s pričetkom šolskega leta odšel v Soboto i tam nadalje študiral na sobotški gimnaziji. Na svetke i tudi večkrat ob nedelaj so prišli vsi domov pod turen sv. Magdalene v Štrigovi. I tak je minolo edno leto.

Po školskom leti (1946) je Tone prišel na počitnice i se rad hodo kopat v Muro, navadno na Gibino. Zamišljeni je koračilo mimo lendarskih gorci eli pa mimo sohe sv. Jožefa na bregi med Štrigovom i Gibinov. Skrivnosti je nogo v svoji notranjosti. Nikom je ne ovado. Nanč domačim ne. Samo z ednim dijakom pajdašom je imeo guč od toga. To, ka je zdaj v Jugoslaviji, je ne vredno življenja.

Biti sužnik na svojoj materinjoj zemlji je huje kak biti rob v tihini. Mladi narodnjaki so se odločili, ka idejo prek meje i tam pomagajo osloboditi svojo domovino. Nekdajšnji partizani so sprevideli, ka so bili zablodnjeni i so se odločili za borbo proti komunistični tiraniji. Tonetov pajdaš je imeo zveze s komandirami milicije pri Sv. Tomaži. Tisti je bio povezan s paznikom voze v Lotmerki. Komandir od Sv. Tomaža je s pajdaši edno noč julijuša toga leta vzeo avtomatsko orožje na miličniški postaji i se s prijatelji skrio v logi. V Lotmerki je paznik voze odpro dveri dvema voznikom i so se vsi trije pridružili komandiri od Sv. Tomaža. Tudi Tonetov pajdaš je bio z njimi.

V nedeljo dneva 14. avgusta, se je Tone opet kopao na Gibini. K njemu pride njegov prijatelj-dijak i jemi pove, naj se ešče tisti den odloči, če nameniti z njimi v Avstrijo. Tone je malo premišljavao i se odločilo, ka ide. Samo telko si je vzeo časa, ka doma pove i ka nekaj stroška i cigaret vze s seboj. Tista noč je zbrala sedem mladitj dečkov, šteri so se z orožjem napotili v svet.

Prvo noč so prišli prek Mure i se stavili v Gančani. Drugo noč so bili v Krogi ob Muri. Tretjo noč so prišli do meje pri Radgoni na prekmurskoj strani. Dečki so bili na vsaki stopaj v smrtni nevarnosti. Tudi jij je bilo preveč: Vsaksemi se je moralo čudno videti, če je vido vkup sedem mladitj dečkov. Obklečeni so bili v vsefele uniforme: partizanske, nemške, madžarske, samo Tone je bio civilist. Pa če je bilo dozdaj srečno, zdaj na meji ne smejo zgubiti prilike na rešitev. Orožje so imeli i municijo tudi. "Makar s silov, prek meje moramo priti!" — so si pravili. Meja je

mnjenja mnogo Amerikancev in tudi Evropejcev izginilo ono popolnoma napačno mnenje, da pomeni krščanska demokracija nekak klerikalizem. Čas je že, da izgine ta strah pred "klerikalizmom," ki ga ni. Krščanske demokratične stranke so popolnoma necerkvene in neverske politične organizacije, ne prejemajo od Cerkev kot take nikakih direktiv za svoje politično delo, Cerkev vedno odklanja to, da bi jo kdo istovetil s kako politično stranko. Cerkev bo vedno ista do konca sveta, politične stranke pa rastejo in propadajo, se spreminjajo in preobrazujejo. Za kristjana je čisto naravno, da skuša tudi v javnem življenju uresničiti svoja krščanska načela. Dokler bo na svetu živo krščanstvo, bo nujno skušalo tudi javno življenje preobraziti po krščanskih načelih pravice, ljubezni in svobode. Izraz živega krščanstva je med drugim tudi krščanska demokracija.

bila zastražena. Zlepa ne de šlo. Začnoli so strelati, ka bi pregnali stražare. I tisto noč je bila na jugoslovanski-avstrijski meji prava bojna. Avtomatsko orožje je regljalo kak kda so se leto prle sproprile Nemci i Rusi. I vsej sedem dečkov je srečno prekorajilo mejo. Dva partizana sta spadnola.

Stopili so na avstrijsko zemljo i so se včasii šli v Radgono javit angleškoj komandi. Tam so tudi izročili svoje orožje. Angležii so je obdržali za zasluslanji. Tak so pravili, ka do v trej dnevaj prosti. Likii iz trej dnevoj so nastali trije meseci. Jugoslavija je včasii drugi den v taborišče Strass, ne delec od jugoslavanske meje pri St. Ilji na Stajerskom. Kakpa, tudi v tom taborišču so ne mogli dolgo ostati. Trbelo si je poiskati nekšii kraj v Avstriji, kama bi šli i se tam nastanili. Določili so jim Judenburg. Dečkom pa na Judenburg ne dišao. Namesto na sever, so iz Strassa zavolnoli proti jugu i srečno prišli opet v Jugoslavijo. Velke načrte so imeli. Eden od njij (doma od Sv. Ožbolta pri Maribori) bi naj šol naprej i se pripelao nazaj s tovornim avtomobilom. Odišeo je, povrno se pa ne nikdar več. Zgrabili so ga. Drugi so jo mahnali peški prek Slovenskij gorici do Razkriža pri Štrigovi. (Drgoč dele)

CLEVELAND

Pred gostovanjem. V nedeljo deljo 22. marcijuša so Korenova mati napravili "šauer-partii" i to za bodočo sneho — Frankijevo nevesto Kristino Zimmerman. Ar je to bole ženski posej, je kakpa tudi največ žensk bilo. Ka nas je bilo možkij, smo se bole vkraj držali. Jaz sam pravo, ka "šauer" ne samo za sneho, likii tudi za mladoženca i tak sam jaz tudi imeo pravico priti. Jaz Frankija poznam že od leta 1929 — kak dete. Zdaj je pa že odslužio governmenti 2 leti. Kda sam notri stopo i vido zveškega samo ženske, sam se skoro zbojao. Pa so mi mati Korenova dali koražo: "Vanek naj samo bliže pride. On je najboubši prijateo mojega rajnoga moža ešče za časa, kda so vkup delali v "regečoj". Bio je lepi parti i vsi smo bili veseli.

Vanek Hodnik.

Odzovimo se vabilu "Lilije"

Cleveland, O. — Dramatsko društvo "Lilija" se pridno vadi večer za večerom, da bo v nedeljo ob 3. uri lepo zaigralo "Podrti križ."

Igre še nisem nikoli videla. Naslov sam pa pove, da bo prav primerna za postni čas. Čisti dobiček prireditve je namenjen za

našo cerkev. Vstopnice so naprodaj pri vseh članih "Lilije" in pri članicah Oltarnega društva.

"Lilija" je v zadnjih letih izredno velikokrat nastopala in vedno žela lep uspeh. Fantje in dekleta so oderskih desk vajeni in znajo prikazati življenje v vsej negovi polnosti. V svoji igralski spretnosti se lahko merijo s katerokoli slovensko igralsko družino v Clevelandu. Kdor koli bo torej prišel igro gledat, bo gotovo odhajal zadovoljen domov.

Vsi rojaki prisrčno vabljani! Odzovimo se vabilu društva in napolnimo dvorano Slovenskega doma na Holmes Ave. do zadnjega kotička! Slovenka.

Mladina vabi

Cleveland, O. — Zopet bom napisal par vrstic v korist mladitj pevcev, pa če bo kaj koristilo ali ne. Sporočam, da prireja Mladinski pevski zbor svoj po mladinski koncert v nedeljo 29. marca v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek koncerta ob 3:30 popoldne. Vstopnina je \$1.00, kar ni veliko, če pomislimo koliko truda imajo pevci, predno so sposobni nastopiti. Po programu bo prosta zabava in ples v spodni dvorani, kjer se bo servirala večerja, dobili boste tudi drugo običajno potrestžbo. Mladi pevci in pevke vas vabijo, da prideite in se sami prepričate, kaj so se naučili na zadnjih zimskih vajah. Vse se veseli, ko pomlad zeleni, naj bo človek star ali pa mlad, vsakdo ljubi pomlad. Zato bo tudi mladina z veseljem nastopila. Vabljani ste rojaki in rojakinje od blizu in daleč, da pridite na to lepo prireditve mladine in ji daste moralno in gmotno podporo za nadaljnje delo. Toraj odločite se da gotovo pridete na koncert te mladine 29. marca. Na veselo svidenje!

Žalostno novico imam sporočiti, da Joseph Zele, ki vodi pogrebni zavod tu v Clevelandu, in bil eden prvih pri temu mladinskem zboru, in še vedno podpira in pomaga kjer mora v korist zbora. On se nahaja v rahljem zdravju upajmo da kmalo ozdravi in se povrne na vrt k svojim cveticam, kjer to je njegovo največje veselje, toraj mu želimo v imenu zbora da kmalo ozdravi in se povrne med mlade pevce ko jih tako ljubii.

Predno zaključim, Vas opominam da Pevski Zbor Adria priredi tudi svoj pomladanski koncert in sicer v nedeljo 12. aprila, v Ameriškem Jugoslav Center na Recher Ave., Euclid, O. Zapomnite si ta dan in napolnite dvorano do zadnjega kotička i za njih trud obenem poplačate.

Torej podpirajmo mladino vsak po svoji moči, in obenem slovensko kulturo.

Jerry Piks.

"V razvedrilo in zabavo"

Peoria, Ill. — Priloženo pošiljam naročnino za leto 1953-54.

Istočasno se Vam zahvaljujem za redno pošiljanje časopisa, kateri mi je resnično v razvedrilo in zabavo. Po osemurnem delu je prvo, da preberem važnejše novice in dogodke, na katerih sem zainteresiran, potem pa preberem še ostala poročila in poversti.

Tako sem točno informiran o vsem, kar se na svetu dogaja potoma Vasega priljubljenega mi časopisa A. D., katerega naročnik želim biti, dokler bom v Ameriki. Saj je edino "Ameriška domovina" resnično poročala in še poročaa o preteklih dogodkih in naši domovini Sloveniji ter nam je vedno stala ob strani kot beguncem, ko smo se še nahajali v taboriščih. Tako je "Ameriška domovina" prava boriteljica za pravico in resnico, katera nemejeno zagovarja in spodbija laži in podla obrekovanja napram novim Amerikancem od strani nekaterih časopisov in ljudi, ki še vedno tavajo v temi

Spomladanski koncert Glasbene Matice

V nedeljo, 22. marca t. l., je Glasbena Matica podala v dvorani Slov. nar. doma na St. Clairju svoj letošnji spomladanski koncert. Dvorana je bila polna ljubiteljev lepe glasbe, ki so — brez vsakega dvoma — za nekaj ur pozabili na brige in težave vsakdanjega življenja in z odprtim srcem in dušo uživali v melodijah klasične in domače glasbe.

Spored je bil tokrat skrbno, dobro in predvelikonočnemu času primerno izbran.

Ves prvi del koncerta je izpolnila svetovnoznana klasična Rosinijeva skladba "Stabat Mater." Pel jo je zbor s spremljavo orkestra in solisti v posameznih oddelkih oratorija.

V mogočnem uvodu zbora je nastopil kvartet, v katerem so peli sopran Mary Jo Zorman, alt Irene Meršol, tenor Anton Mramor in bas Joško Meršol. Lep in čist sopran Zormanove se je skladno ujemal z prijetnim in močnim tenorjem Mramorja, medtem ko sta nežni alt Irene in bas Joška Meršola bila prešibka, da bi se mogla ob ostalih dveh glasovih uveljaviti.

V ariji "Cujus animam" je Louis Belle želel priznanje za trud in občutek, ki ga je vložil v angleško lepo melodijo.

Krasni duet "Quis est homo" zdala zapeli naši priljubljeni pevci Anne Safred in June Price. Poznamo občuteni sopran Anne in kristalno čisti mezzo June. Buren aplavz med koncertom in laskava priznanja po njem so samo del občutkov, ki jih je vsak posameznik koncerta odnesel s seboj v svojem srcu.

V točki "Eia Mater" je poleg zbora nastopil basist Yanchar in je svojo anijo zadovoljivo zapel.

V "Sancta mater, istud agas" so Somrakova s svojim lepim so-

laži in zagovarjajo krivico in nasilje. Zato lahko rečem, da je bil Vaš cilj vedno pravilen, kot Vaše zadržanje napram zatiralcem svobode, kar pa bo bližnja bodočnost jasneje pokazala.

Zato Vas pozdravljam in Vam želim mnogo uspeha na Vaši poti. Pozdravljam tudi vse prijatelje in znance vse povsod po svetu, s katerimi sem bil skupaj v taborišču Spittal na Dravi na Koroškem. Vsem obilo sreče in uspeha v novi domovini Ameriki, Kanadi, Avstraliji ali pa Argentini.

Frank Virant,
1818 Farmington Rd.

Brat pisatelja Ivana Cankarja umrl

Enumclaw, Wash. — Nedavno sem prejela od svoje nečakinje v Ljubljani pismo, da je umrl njen in moj sorodnik msgr. Karel Cankar, brat pokojnega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. Pokojni Karel se je rodil eno leto za Ivanom. Študiral je bogoslovje in bral l. 1903 novčmašo. Večji del svojega življenja je preživel v Sarajevu, kjer je tudi 7. februarja letos umrl.

Iz pisma sledi, da živi še ena od pisateljevih sestra, ki je pa že tudi v visoki stanosti. Karlov in Ivanov bratranec dr. Izidor Cankar živi v Ljubljani. Spominjam se še danes Karlove nove maše. Bila je na Vrhniki. Prav rada bi bila šla, pa je moj oče, ki je bil na to svečanost povabljen, dejal, da je pot iz Zirova pa na Vrhniko predolga.

Pri nas sicer ni nobenih posebnih novic. Pozdravlja vsem bralcem domovine pošilja

Johana Logar.

pranom, Turel z močnim in liričnim tenorjem, Mahnetova z nežnim altom in Frank z bašom podali priznanja vredno kvarteto ustvaritev.

Karolinca Budanova je v delu "Inflamatus et accensus" s svojim mehkim, liričnim sopranom osvojila srca publike.

Skladba je končala s pretresljivim in svečanim "Quando corpus" in veličastnim "In sempiterna secula. Amen." V teh dveh delih oratorija je zbor pokazal svoje mojstrstvo. Posebno je v težki in zelo zahtevni fugi poslednjega dela dokazal, da je to zbor, ki mu ga danes med ameriški slovenski pevskimi zbori še ni ravnega.

Splošni vtis, ki ga je občinstvo dobilo, poslušajoč ta lepi oratorij, je neizbrisen.

Drugi del koncerta je bil pester. Vseboval je lažjo glasbo, nekaj naših narodnih pesmi, in eno klavirsko točko.

V duetu iz opere "Don Giovanni" sta se nam prvič predstavila Anne in Walter Perencevič. Svo boden in neprisiljen nastop Walterja je ohrabil tudi Anne, tako da sta kar zaživela v podani ariji.

Jane Mirtich je v Carmen s svojim zvočnim in močnim sopranom in s svojim lepim nastopom osvojila srca poslušalcev.

Nedvomno najboljši v tem drugem delu koncerta pa je bil mladi Robert Sterbank. Zaigral nam je na klavirju Chopinovo Polonaise. Kakor je nežen in mlad, je vendar imel dovolj močan udarec, da je mogel podati vso lepoto te skladbe. Občudovanja vredna je spretnost in virtuoznost njegove igre in čistoča glasu. Žel je buren aplavz in kot dodatek zaigral slovensko narodno pesem z lepimi varijacijami.

Mlademu Robertu, ki je med prvim delom koncerta spremljal zbor na klavirju, čestitamo prav iz srca in mu želimo, da svoj od Boga dani muzični dar razvija in izpopolni do velikega umetnika.

V grupi slovenskih narodnih pesmi, ki jih je zapel zbor, so najbolj ugašale "Luna sije," "Gor čez izaro" in "Vsi so prihajali." Posebnost v predvajanju je bila tenorska partija v pesmi "Gor čez izaro."

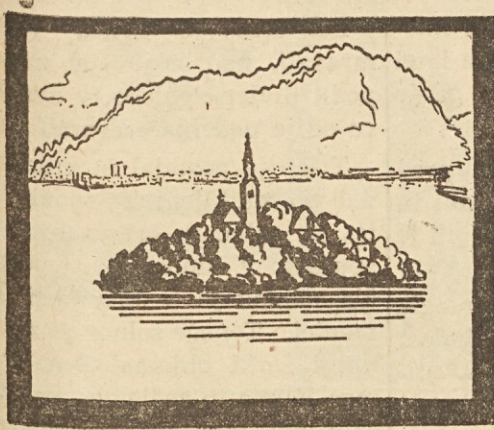
Sledila je otočna lepa Sattnerjeva "Vrbica" in zbor iz opere "Nabucco."

Koncert je končal z Haendlovo veličastno himno vstajanja "Aleluja." Kot v zadnji točki prvega dela koncerta, tako je zbor tudi v tej zadnji točki drugega dela koncerta potrdil visoko raven svojega znanja in moči.

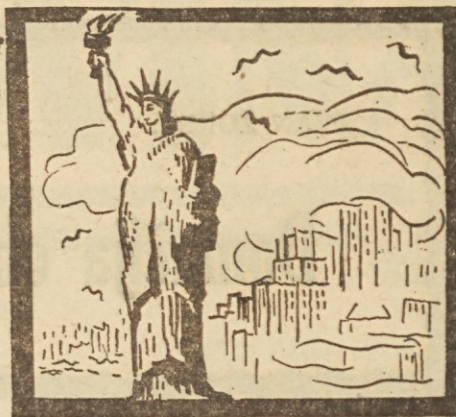
Glasbena Matica poznamo po njenem delu in njenih uspehih. Veliko je delala in imela velike uspehe. Vendar bomo približali, da je s tem koncertom, tako po sestavi programa kot po izvedbi klasičnih in domačih skladb, prekosila vse dosedanje svoje koncerte in pokazala, da je za sedaj naš najboljši pevski zbor, sposoben podati na dovršen način tudi težke in zahtevne skladbe klasične muzike.

Komu gre za to priznanje? Nesporno pevovodji Antonu Sublju in njegovemu predniku Ivanu Zormanu, ki sta z občudovanja vredno vztrajnostjo skozi leta in leta vodila ta zbor in ki ga iz početniških muk in težav pripeljala do današnje visoke dovršenosti. — Ne manj pa gre priznanje tudi vsakemu članu zbora posebej, kajti s svojo ljubeznijo do lepe slovenske pesmi in glasbe sploh, s svojim nesebičnim trudom, pravilnim razumevanjem in podporo pevovodje, so dali pevskemu zboru Glasbene Matice to, kar danes predstavlja. — Priznanje gre pa tudi vsemu našemu, pesem ljubečemu občinstvu, ki s svojim obilnim posetom in iz srca prihajajočim priznanjem izpodbuja zbor in pevovodjo Glasbene Matice, da se iz leta v leto izpopolnjuje.

Ivan Prezelj.

THE GREAT SLOVENSKE MOŠKE ZVEZE V AMERIKI

ST. 3

CLEVELAND 3, O., MAREC 1953

LETO II

ZAPISNIK

glavne letne seje Slovenske moške zveze, ki se je vršila dne 25. januarja 1953 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., Cleveland, O.

Glavni predsednik Matt F. Intihar odpre sejo z molitvijo ob 10. uri dopoldne, nakar pozove vse navzoče glavne uradnike, naj bodo pazljivi pri razpravah, ki pridejo na vrsto tekom tega zborovanja, da ukrenemo vse najboljše v dobrobit Slovenske moške zveze.

Navzoči so sledeči glavni uradniki: gl. predsednik Matt F. Intihar, I. gl. podpredsednik Frank J. Mačero, II. gl. podpredsednik Ivan German, gl. tajnik Joseph Grdina, gl. blagajnik Charles Benevol, gl. zapisnikar Damjan Tomažin. Predsednik nadzorne odbora Frank M. Perko, I. nadzornik Anton Krampel ter predsednik finančnega odbora Anton Tekavec.

Zapisnikar D. Tomažin čita zapisnik zadnje polletne seje, ki se je vršila avgusta 1952. Zapisnik

Od prejšnjega glavnega tajnika Vincent H. Lauterja je prejel v gotovini: \$2,124.43
Assessment od podružnic je prejel v vsoti 4,006.10
Obresti na U. S. Treasury je bilo 112.50
Za plačnine knjižnice je prejel od podr. št. 3. 21.00
Radi nepravilne starosti navedene v certifikatu je bilo vrnjenih 50.00

Skupno je prejel od januarja 1952 do 31. decembra 1952 \$6,314.03
IZPLAČANEGA JE BILO:

Od januarja do decembra 1952 sledeče: \$2,010.00
Za pogrebne stroške, oziroma smrtnino 566.00
Za tiskanje plačilnih knjižic 35.00
Za priložni oglas v Ameriški Domovini: 35.00
Celoletni oglas na glasilo umetniku Fr. Goršetu 16.00
Risba za naslovno stran glasila umetniku SMZ. 84.00
Ameriški Domovini za tiskanje uradnega glasila SMZ. 84.00
Stroški za seje in odškodnine glavnim uradnikom 30.00
za gl. letne seje: 58.64
Zavarovalnina in čekovna knjiga 23.55
Pečati in knjige za tajništvo: 10.00
Venec za pokojnega James Debevec

Skupni izdatki od januarja do 31. decembra 1952 so: \$2,868.19
DENAR JE NALOŽEN SLEDEČE:

Na North American Bank: \$3,445.84
Great Northern Bldg. and Loan Co., Akron, Ohio 1,238.25
First North Bank, Akron, Ohio 1,690.57
St. Clair Savings and Loan Co. 1,831.57
St. Clair Savings and Loan Co. denar od prireditve 3. feb. in 9. nov. 1952 564.36
Vojne obveznice ali War Bonds 2,796.00

Tako je skupno premoženje Slovenske moške zveze: \$11,566.59
Podružnice še dolgujejo: \$195.00.

Dalje bo treba tudi poravnati prejšnji račun za oglas v Novem svetu, ki sem ga prejel, ko sem vprašal urednika N. S.

Glede prireditve moram poročati to, da smo imeli pretečeno leto 2 veliki prireditvi in sicer 3. februarja, ko sta bile podani igri: Fernando, strah Asturije in Prton April. Pri tej prireditvi je bilo čistega preostanka: \$149.00.

Druge velike prireditve je bila 9. novembra, ko je bila podana lepa slovenska igra "Miklova Zala." Ta je prinesla čistega \$412.35. Ves ta denar je bil naložen na posebno vlogo v St. Clair Savings and Loan Co. Skupna vsota tega denarja je: \$564.36.

Za prihodnje prireditve, ki naj bi se vršila 8. novembra letos, sem že najel veliko dvorano S. N. Doma na St. Clair Ave. Ob tej priliki bom obhajali 15-letnico Slovenske moške zveze s primerno igro. Zato priložilo mi, da bi se uprizorilo lepo igro "Dekle z biseri." Zato se bo pa treba dobro pripraviti, da bo spet dober uspeh.

Dalje poročam, da misli iti letos na spomlad, na obisk v staro domovino in prosim, da ga za ta čas oproste, potem pa bo spet z vojneno silo delal za Slovensko moško zvezo. To je njegovo po-

ročilo za to sejo; ako bo treba, se bo pa še kaj priglasi k besedi.

Sledi poročilo blagajnika Chas. Benevola, katerega poročilo pa je isto, kar se tiče financ, kot je tajnikovo.

Nato poroča nadzorni odbor in sicer Frank M. Perko, predsednik nadzorne odbora, ter Anton Krampel, I. nadzornik, nato Anton Tekavec, ki je mesto nadzornika Stoparja pregledal knjige in račune. Računski odbor poroča, da je pregledal knjige tajnika in blagajnika ter našel vse pravilno vključeno in račune v redu. Priporoča, da se račune tajnika in blagajnika odobri in sprejme. Nakar so računski odobreni in sprejeti. Dalje nadzorni odbor priporoča, da se denar, ki je naložen v Akronu, prenese drugam, kjer so višje obresti. To priporočilo nadzornega odbora je soglasno odobreno in sprejeto. Za to sta poverjena gl. tajnik in gl. blagajnik, da ob prvi priliki to izvršita.

Nato podajo poročila še ostali gl. uradniki, ki pa nimajo posebnega poročila. Se preide na nedokončane zadeve. Plača urednika glasila je \$25.00 mesečno. Z glasilom so vsi zelo zadovoljni. Člani so naprošeni, naj več pišejo v svoje glasilo, zlasti taj-

Sporočilo glavnega blagajnika SMZ

Cleveland, O. — Vsem članom posebno tajnikom podružnic sporočam, da sem po sklepu seje glavnega odbora začasno sprejel vse poslovanje glavnega tajništva. Jože Grdina, glavni tajnik zveze, je namreč, kot je javljeno na drugem mestu, odpotoval zadnji ponedeljek na obisk v staro domovino in bo odsoten več mesecev. Vse tajnike podružnic prosim, naj vrše redno svoje posle, v slučaju potrebe naj se pa obrnejo na moj naslov: Charles Benevol, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, Ohio ali pa me kličite po telefonu na KE 1-1159. Charles Benevol, glavni blagajnik.

Članom Slovenske moške zveze

Ko boste to čitali bom, ako Bog da, že onkraj luže. Name-nil sem se to pot še enkrat obiskati svoj rodni kraj. Kakor mnogi drugi sem se odločil obiskati ta kraj, da vidim kako in kaj je tam zdaj. Dobro mi je poznana domovina iz časov Avstrije (bila je izboma, pa čeprav so mnogi mislili, da Avstrija ni bila dobra. Danes je znano dejstvo, da je bila, dobra, zelo dobra.) Potem pa Jugoslavijo kot kraljevino, ki če prav pogledamo in hočemo biti pravični, tudi ni bila slaba. No in zdaj pa takozvano Federativno Jugoslavijo.

Zatem pa še malo drugod po svetu, ker želim obiskati nekaj središč krščanske in svetovne civilizacije, oziroma kulture: to je v Aziji in Evropi. Kako bo, bom potem že kaj poročal. Za danes članom Slovenske moške zveze le to, da sem odšel. Ko se povrnem bomo pa z podvojeno silo delali za porast naše Slovenske moške zveze.

V času moje odsotnosti bo vodil tajniške posle blagajnik Slovenske moške zveze Charles Benevol, 19502 Muskoka Ave., Cleveland 19, Ohio. Vsi tajniki in drugi člani so prošeni, da se vseh zadevah in v pošiljanju assessmenta obrnejo na njega, in njemu naj tudi pošljejo assessment podružnic. Prav tako kar se tiče smrtnin in drugih poslov tikajočih se tajništva.

Dotlej pa na svidenje! Jože Grdina, tajnik SMZ.

ni ko naprošeni, da se kaj večkrat oglašijo v tem oziru, pa tudi drugi uradniki in člani ravno tako.

Brat Anton Krampel vpraša, kako, da se še ni izplačalo nagrad za nove člane. Gl. tajnik pojasni, da dela na tem, ker je nedavno dobil od bivšega gl. tajnika seznam, kateri so upravičeni do teh nagrad. Ko dobi od tajnikov podatke, bo vse plačano takoj.

Ivan German vpraša, kako je za člane, ki hočejo imeti \$200.00 za pogrebne stroške. Br. Perko izrazi svoje mnenje in priporoča, naj se to poizve pri državnem zavarovalniškem oddelku v Columbus, O. Sprejeto.

Dalje navzoči naročijo gl. tajniku, da člane, kateri nima navedene prave starosti uredi tako, da napravijo novo prošnjo in se jim certifikat uredi, tako kot je predpisano, da v slučaju smrti ne bo kakih nepotrebnih sitosti. Tozadevno bo urejeno v zadovoljstvo prizadetih.

Br. Tekavec poroča, da bo imela podružnica št. 17 SMZ. zabavni večer v dvorani sv. Kristine 7. februarja ter povabi vse glavne uradnike, da se tega zabavnega večera udeležijo. Vabilo br. Tekaveca, vzeto z veseljem na znanje.

Ker je dnevni red izčrpan gl. predsednik Matt F. Intihar zaključuje sejo z molitvijo ob 12:45 popoldan.

Mat F. Intihar, gl. predsednik; Damjan Tomažin gl. zapisnikar.

Anekdote in zgledi

Lakonični odgovori:

Ko so vprašali nemškega generala, ali kaj določneje ve, kdaj bo mir, je odgovoril popolnoma določno: "Kadar bomo sovražnika premagali." — Ko se je mons. Giannini pri bejrutskemu turškemu guvernerju pritožil, zakaj je turška vlada izgnala z drugimi francoskimi podaniki tudi duhovnike ter jim zaplenila premoženje, je paša mirno odgovoril: "Mi smo z vami storili v vojnem času tako, kakor je z vami ravnila vaša domača država v miru." — Ko je Temistokleju očital neki Serifec, da ni toliko njegova zasluga, če je slaven, ampak zavoljo tega, ker je doma v slavnih Atenah, ga je vojskovodja zavrnil z besedami: "Jaz

bi ne bil nikoli slaven, če bi bil Serifec, ti pa tudi nikoli, če bi bil iz Aten." — Ko se je Qu. Fabius polastil Tarenta, je menil premagani trdnjavski komandant M. Livij: "Moja zasluga je, Qu. Fabij, da si dobil Tarent." "Gotovo," odvrne smehljaje se ta, "zakaj če bi ga ne bil ti izgubil, bi ga nikdar ne bil jaz dobil." — Georgija Leontinskega, ki je bil izpolnil že sto sedem let, so vprašali, zakaj biti tako dolgo na svetu. Odgovoril je na kratko: "Nimam starosti nič očitati."

Izpred sodišča

Sodnik: "Vi ste imenovali vašega tasta goljufa, ker vam ni izplačal dote, kakoršno ste pričakovali. Ali vzamete to žaljivo besedo nazaj?" Toženec: "Da — toda samo takrat, če tudi on svojo hčer nazaj vzame."

Hladnokrvno

Soprog: "Če prideš še katerikrat tako pozno domov iz gostilne kakor včeraj, pa skočim v ta vodnjak tukaj!" Soprog: "Neumnost! — Tu okoli že itak plava dovolj gosi."

Ostra zavrnitev

Gospa: "Nemoreš si predstavljati, kak užitek je to, brez žeje piti."

Zadnji rokovernjač

Spisal JANKO MLAKAR

(Nadaljevanje)

Emi je na prijazno vprašanje takoj povedal, da ga kličejo za Jurčka. Doma je bil v Stranjah, kakor je pripovedoval; prinesel je trem drvarjem, ki so sekali v gozdu, moko in slanino.

Meni Jurčkova družba ni bila posebno všeč, že veste zakaj, toda odpoditi ga pa tudi nisem mogel.

Tako smo prišli že čez polpota. Zmračilo se je skoraj popolnoma. Bila je sicer lepa mesečna noč, a v gostem gozdu se je pa videlo kaj slabo.

Naenkrat zaslišimo presunljiv žvižg, in trije rokovernjači stoje pred nami, kakor bi izrastli iz tal. Tako so bili grdi, da sem se jih prav pošteno ustrašil.

Imeli so dolge razmršene brade in lase, široki klobuki so jim zakrivali obraze, suknjiče so imeli oblečene narobe, za pasom so jim tilali dolgi noži, v rokah so pa vihteli — gorske palice.

Nastal je velikanski krik. Jaz sem padel takoj na tla, kakor mi je bilo naročeno. Brtoncelj je pa sprožil svoj slepo nabasani samokres rokovnjaškemu papežu naravnost v prsi. Zato ga je pa papež-Griža tako otrnil z gorjačo po glavi, da je takoj videl dva solnce, akoravno je bilo po noči. Najbrže se je hotel pri tej priliki znositi nad njim za "golobradca."

Sedaj se pa tudi Brtoncelj zakadi vanj, kakor razjarjen ris, in začne se prav resen boj. Dva rokovnjača sta imela dosti opraviti, da sta ga spravila na tla in ga zvezala, tako je bil okrog sebe.

Prigovarjala sta mu ves čas, naj se ne brani zares, ker ga po dogovoru morajo zvezati, toda Brtoncelj je ježno siknil:

"Saj smo se tudi dogovorili, da boste mahali s palicami mimo glava, pa ne po njih."

Dobro, da ni Ema slišala tega razgovora. Revica se je kar sesedla od strahu, akoravno jo je viteški rokovernjač Šoba tolažil, češ, da se ne gre za življenje, ampak le za denar.

(Dalje prihodnj.)

Ženske dobijo delo

Splošno delo v lovarni

Imamo delo za ženske pod 40 let stare za skupno skladanje ali delo na manjših strojih. Morajo govoriti in razumeti vsaj nekaj angleškega. Delo samo podnevi. Plača od ure.

KROMEX CORP.

880 E. 72 St.
(severno od St. Clair)

(62)

MALI OGLASI

Soba se odda

Opremljena soba se odda starejšemu moškemu. Vprašajte na 958 E. 70 St.

Nujno

Mlad zakonski par in mati iščejo 5 ali 6 neopremljenih sob. Kor ima kaj naj pokliče EN 1-5384. — (62)

Soba se odda

Opremljeno sobo oddam moškemu ali ženski na Addison Rd. blizu St. Clair Ave. Kličite EN 1-6819. — (61)

Soba se odda

Opremljeno sobo oddajo v najem moškemu. Kličite EN-1-0590. — (60)

Hiša za dve družini

v bližini East 185 St., 5 sob spodaj, 5 sob zgoraj, zimska (storm) vrata in okna, dvojna garaža. Vse v dobrem stanju. V spodnje stanovanje se lahko vselite TAKOJ. Zelo dober nakup.

Zelo dober nakup

Dobro izpeljana mesnica in grocerija že 30 let v slovenski naselbini v Norwood okolici se prodaja po zelo ugodni ceni radi družinskih razmer. Za podrobnosti pokličite

KOVAČ REALTY

960 East 185 Street
KE 1-5030

(61)

Hiša naprodaj

Proda se hiša v dobrem stanju za 1 družino. Ima 6 sob, nov furnez na plin, dva garaži, blizu cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Vprašajte na 15926 Whitcomb Ave. Lastnik. — (60)

Hiša naprodaj

Izvrstna hiša za 2 družini, 4 in 4, dva furneza, kombinacijski jeklena in zimska okna z dolje. Zgotovljena podstrešna soba. Dvojna garaža. Blizu Waterloo Rd. in E. 161 St. — (62)

Hiša naprodaj

Hiša z dvema stanovanjima, eno 5 sob in furnez na premo, drugo 3 sobe in furnez na plin. Zadolje veliko poslopje primerno za delavnico. Cementni dovoz. Vse je v dobrem stanju. 1164 Norwood Rd. zadaj. — (60)

Kdor želi za Velikonočne Praznike

Izvrstne domače suhe klobase, želodce, šunke, plečeta, sveže očiščene kokoši in piščance

Se priporoča

OGRINC'S
MEAT MARKET
6414 St. Clair Ave.

Moški dobijo delo

POWER BRAKE OPERATORS and BRAKE LEARNERS

Takoj potrebujemo izkušene in začne, stalno delo. 45 ur na teden. Plača od ure. Bolniška podpora in zavarovalnina.

THE INTERIOR STEEL EQUIPMENT CO.

2352 E. 69 St.
(pol bloka sev. od Quincy Ave.)

(61)

T A P G O

ZDAJ NAJEMA SPOSOBNE MOŠKE ZA

UČENJE PRI

DELU
FORGING PRESS
OPERATORS

SKILLED MEN

FOR
TOOLMAKERS

(For experimental work building jigs and fixtures)

AUTOMATIC

SCREW
MACHINE
OPERATORS

MACHINE

REPAIRMEN
(1st and 2nd Class)

Vprašajte za W. S. OLIVER v employment uradu od 3 zj. do 5 pop. od pondeljka skozi petka; od 8 zj. do 3:30 pop. v soboto.

Dobra plača od ure in dobri delovni pogoji. Prosimo prinesite izkaz državljanstva.

THOMPSON PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.

(61)

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies TOOLROOM ENGINE LATHE OPERATORS

MACHINE REPAIRMEN

DIE REPAIRMEN

Mi bi radi tudi govorili z

MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za nadurno delo ter dvojna plača ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatek za življenjske stroške.

Ta dela pri OBEH NASIH TOVARNAH. E. 93 in Woodland ter 1115 W. 152 St., ampak ZGLASITI SE MORATE V ST. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(63)

Machine Operators

AND

Assemblers

Visoka plača od ure z dodatkom za življenjske potrebe. Prosimo oglašite se osebno v našem employment uradu na Engle Rd., južno od Brookpark.

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

(63)

Moški dobijo delo

Potrebujemo delavce za delo v skladišču, voznike trukov in pomočnike voznikov. Zglašite se osebno v uradu.

Drenik's Beverage Dist. Inc.
23776 Lakeland Blvd.
RE 1-3300 RE 1-3301

(61)

IVAN ZOREC:

Domačija ob Temenici

"No ti, srdoritec, ki nisi verjel, da boš kdaj star, nekaj v dve gube si začel lesti, ali ne?" ga je Obličan dražil.

Pa Trlepu je tudi zadržnost odnehalava, nobene mu ni znal vrniti, le nekaj je momljajal sam vase.

"Da, starost človeka hitro uklene v drugem zakonu, če je po nepotrebnem silil vanj in prekesno," se mu je Obličan smejal.

Ampak Trlepa je krivila bolj žalost, bolj jeza, bolj obupana ljubezen do izdane zemlje nego starost sama.

"Kaj starost, kaj tisto, da sem se sključil, osivel in oplešivel!" je počasi krevsal sem, tja. "S Trlepovine zbršite madež, pa boste že še videli, kdo je Trlep!" je vzdihoval.

Kakor je bil prej zagoveden in samozavesten, je zdaj postal cemerav in siten. Hodil je v hosto in tam skrivaj žalost in jezo. Kjer se je včasih bahatil, se je zdaj zamikal kakor preganjan tat in nič več ni tako pokonci nosil glave.

Le doma je včasih zarohnel, a Goršeta mu ni bila tiho.

"Ti, glej ga, tu ne boš razsajal in jezoril!" mu je nekoč rekla prav trdo.

"Kaj? Kaj?" bi bil rad zrastel. "Kako govoriš z menoj?"

"Mir! pravim," se je ustopila predenj in si roke oprla ob boke. "Tu ne boš razsajal, ti pravim še enkrat!"

Kaj takega se mu še ni primerilo, še nikoli nihče ga ni tako zavrnil! In popala ga je taka togota, da se je hotel zaprati v ženo, pa ona se ni premaknila, le zavpila je, kar se je dalo:

"Samo poskusi, pa te ob tej priči po hlapcu dam izpehati iz hiše!"

Umolknil je. Roke so mu o-mahnile, v nemoči se je zgrudil

na klop. Oči, nekdanje hude in ostre, so mu plaho pale pod noge, pred njim je stal skeleč spomin rajnice žene.

Srce, ki nikoli ni bilo dobro do nje, ga je zabolelo od zpoznavanja in kesa.

Kako mirno in vdano je potrpela vse! Nikoli se mu ni upirala, nikoli nič očitala.

Ob temu spoznanju je molčal v hudi bolečini, oči, ščemečih v debeli solzi, si ni upal dvigniti.

Goršeli se je zasmilil, saj je vedela, kako trpi zaradi usode, ki jo je ućakala stara in ponosna Trlepovina.

"Glej, ti, bodiva lepo prijateljica, kaj bi se bila!" je mehko dejala. "In ne zameri, če sem te ućalila."

A on je molčal in je ni pogledal.

"Samo reži ne vame, nisem navajena tega in nisem. Moj rajniki mož se ni nikoli zagajal obme," mu je rahlo očitala.

Zdaj je dvignil oči in se ji, ker drugega pač ni mogel, prisiljeno nasmehnil, kakor mož, ki ni z drugo ženo nikoli tako trd, kakor je nemara bil s prvo.

Ves pobit in premagan je šel venkaj. Dela ni bilo velikega, tako se je nameril v hosto, kakor še vselej, kadar mu je bilo hudo in težko.

Od daleč, blizu se ni več upal, je otožno gledal po Trlepovini. Pa srce ga je bolelo, še dalje v hosto je šel, da vsaj gledal ne bi zemlje, ki so jo Trlepi radi imeli od roda do roda.

Ščinkavec se mu je čudil in plašil od veje do veje. V gostih bukvah se je oglašil ptičji zbor, še kosorepa veverica v hrastovem vrhu je plaho spustila želo in se v naglih zaletih previdno zgubila v daljnih vršičkih.

Truden od hoje in žalosti je počenil na štor in trpel vse muke svojega križnega pota.

Vrh breze, visoke in bele, ki ji je tih, komaj slišen veter prebudil lahke liste, da so nemirno trepetali in silili z njim, je sedela klepetava sraka; vsiljivo se je priklanjala, tresorepila in na ves glas opravljala bližnjo in daljno sosesko, priklanjala se in vabila jezično sosedo, ki je zavidno zmerjala klavca kragulja, ko je neusmiljeno trgal lahkomiselnega in neprevidnega pevca in dobrovoljčka ščinkavca. Na grčavem gabru ji je

ReNu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN

Glennville 1-3830

982 East 152nd Street

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik

1109 E. 61 St.

Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Slovenske Plošče

SUBELJ - BANOVEC - JADRAN

in druge v zalogi pri

NOVAK'S FURNITURE

5505 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG

slovenska lekarna

15702 Waterloo Rd.

KE 1-0034

vdano pritrjeval daljni sorodnik, požrešni srakoper, in vsem vkup hudobno vse slabo želel in strgal korenček: Sek—šek, sek! ... A Trlep ni slišal, ni videl hoste, stare prijateljice in tolažnice. Skoraj bolan od žalosti in v oči motan od kesa je počasi vstal, da bi šel domov. In spet se je spomnil rajnice žene in noge, klečajoče in trudne, so ga prinesle naravnost na pokopališče. Tu se je zgrudil na kolena ob grobu rajnice žene in jo ihte prosil odpustjenja za krivice, ki jih ji je bil prizadeval.

IX.

Janez je kmalu zvedel, da je oče izročil domačijo Marički. Sprva ga je grizlo, češ, edini sin sem, pa zame in za moj rod ni več prostora pod domačo streho; potlej se je nekoliko umiril ob misli, da bi oče bil lahko še kaj hujšega storil z njo.

Tudi žena mu je zgovorno dopovedala, da si bosta lahko kupila drugo domačijo.

"Pa če bi bila graščina, Trlepovina ne bi bila!" se je v njem z vso bolečino oglašil klic domače zemlje.

"Saj je človek zadovoljen, če nima boljšega, z vsem, kar mu Bog da," je govorila, ker je bila osebenjica in ni vedela, kako globoko gredo korenine ljubezni

do rodne zemlje.

A Janez ji tega nikoli ni očital. Saj je vedel, da tudi ona trpi in ji je težko, ker ga ima vdano rada in ker vidi, kako hudo mu je za očetnim domom.

Zavest, da ga je oče zbrisal s Trlepovine samo zaradi neobgate žena, ga je bolela in žalila zdaj bolj ko kdaj prej.

Zameril je in ni pisal ne očetu in ne Marički.

Ko pa je zvedel, da je Trlepovina prišla v čisto tuje roke, od žalosti in bede ni vedel, kaj bi počel. Prsi so mu bile pretesne za srce, otožnih čustev in užaljenosti je bilo toliko, da se ni moglo umiriti. Podnevi in ponoči so mu pred dušo migljali prividi domačije, kakor bežne slike so se mu kazale in mu spet zginjale udelane njive in lepe hoste, a mimo njih je med ravnimi travniki — to je kar slišal — tiho žuborela Temenica in mu bučila sladke spomine mladosti in domačnosti.

Zdaj se je v prvič pokesal, da je pobegnil od doma. To spoznanje ga je čisto razmehčalo.

Pisal je očetu razjokano pismo. Nič mu ni očital, nič se ni pritoževal, le žaloval je za domačijo, ki jo je rod Trlepov zavrgel.

Tako je v trpljenju očetu po-

dal roko.

Po tistem pismu je lažje trpel, še celo neko upanje, prazno po razsoji razuma, a trdno po veri srca, mu je upokojala misli.

Kakor pozdrav in spomin njev in host, travnikov mu je iz daljne dalje zmerom glasneje in vabljujevje pela sladka pesem domačije.

Janezovo žalostno pismo je čisto potrla starega Trlepa. Zmerom bolj je spoznaval, da je u-daril po srcu sebe in sina in da je užalil in zgubil rodni dom, ko je domačijo hotel obvarovati neke umišljene sramote.

Goršeli se je zasmilil.

"Nič ne maraj!" ga je tolažila. "Z obupom in žalostjo ne boš obrnil na lice, kar leži narobe."

"Ko bi bil kdaj vedež, ne bi bil zdaj revež!" je otožno dejal, kadar ji je kaj dejal ob taki priliki.

"Kaj Goršeločina ni nič? Kaj?" se je nekoč pobahala. "In jaz ga nimam svojega človeka razen tebe. Kar tiho bodi: Janez bo dobil mojo domačijo!"

Pogledal jo je na vse oči, reči pa ni mogel nobene, tako mu je srce bilo polno olajšanja in obenem tudi ponižanja.

"Glej, sin bi ti moral oseb-

njkovati, če mačeha ne bi imela zanj več srca, nego si ga imel ti, ki si mu pravi oče!" ga je vest bicala.

Sedel je tam na klopi pred ženo, pobešal glavo v dlani in miže videl dogodke, ki mu jih je spomin klesal v srce.

Zenina dobrotga ga ni mogla pomiriti, preveč ga je bolela ljubezen do Trlepovine. Dostikrat mu je bilo tako hudo, da je kakor brez uma begal po polju in se skrival v hosti.

Tihota, samota hoste ga je vselej močno genila. A zdaj se ji srce nič več ni moglo nasmehovati. S pobešeno glavo je hodil med bukvami, ki niso bile več njegove, in misli so še in šle brale Janezovo pismo.

"Kje, o, le kje sem imel pamet?" se je obtoževal in kesal.

Čez stezo je hitela vojska mravelj, nad hosto je kragulj podil divjega goloba, v žlamboru se je podrnjaje dramil polh.

Trlep je postal in milo gledal po zgubljeni Trlepovini in tja po solčnih bregovih, ki se spuščajo v dolino in si podnožje namakajo v krivljasti Temenici. Toneče solnce je z zadnjimi žarki objemalo vrh svetega Kuma in zažigalo okna vaških hiš, kraljujočih sredi sadovnjakov. Vsa priroda se je tiho zameknila v molk, ki nastaja na meji ugaslega dne in le-gajočega mraka. Noben vetro ni prebiral listja na drevju, ne kobilica ne črček nista pela, vse je bilo pokojno in ugašeno na skrivnost bližajoče se noči.

(Dalje prihodnjič)

Ravno dospeli-- Najnovejši vzorci v obuvalu za celo družino na razstavi

PRI

STAN MAJER SHOE STORE

6107 ST. CLAIR AVE.

UDOBNOST - KROJ - ZMERNE CENE IN

PRIJAZNA POSTREŽBA V

STAN MAJER TRGOVINI

Eagle znamke dobite z vsakim nakupom

Dvojne Eagle znamke ob torkih

—Darila zastoj otrokom—

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM

PRI NAS DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE!

THE MAY CO.'S BASEMENT

NEOBHODNA "POTREBA" V

VAŠI NOVI POMLADNI GARDEROB

- Bela
- Roza
- Aqua
- Rumena

Za ženske in gospodične, nove, ljubke

Cotton bluze

1.99

Perfektne za h kostumu, hlačam in za k vsem priljubljenim športnim oblačilom. Krojene kot moške srajce, ovratnik spre-menljiv, kratki rokavi. Mere 32 do 40.

Sprejemamo pismena in telefonska naročila

Kličite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement—Oddelek za športna oblačila

Ponovna priložnost!

Druga pošiljka tega priljubljenega pomladnega in letnega blaga

59¢ DO 89¢ COTTONI

- Pisani Broadcloth
- Pisani fini cotton
- Pisano blago za srajce
- Sanforizirani cotton
- Cotton Combed Sheers
- Plisjevi v temnih barvah
- Cotton Chambray
- Pisani Sheer
- Enobarvni broadclothi
- Pisani Pique
- Pisani domači plisse
- Progasto blago za pižame
- Fini bleščeči cotton
- Pisani dimitie
- Razni beli cottoni
- Križasti dimitie
- Križasti gingham
- Enobarvni percale

Na tisoče jardov finega kakovostnega cottona v veliki izbiri vzorcev in barv za pomladna in letna oblačila. Vse blago je 36 inč široko... vsak jard zajamčeno pralen.

Regularno 79c Butcher Rayoni

Ta pomladni in letni "butcher rayon" je vedno priljubljen — 39 inč širok. Pralen. Ljubke barve — mornarska, orchid, rjava, bela, zelena, črna, rdeča, siva, modra in beige.

49c

The May Co.'s Basement — Oddelek za blago

Veliki prihranki na vol-nemem blagu za pošiljati preko morja

Ako mislite potovati v Evropo to poletje, S. Lieberman Woolen Co., je še posebno pripravljena za vaše potrebe v volnenem blagu za moške in ženske. Izplačalo se vam bo, ako pridete in si ogledate veliko izbiro volne za moške in ženske obleke, lep bombaz in rayon za ženske obleke. Prodamo na jarde kolikor hočete in podlogo, ki spada zraven ter drugo za kompletno obleko.

S. LIEBERMAN WOOLEN CO.

1446 West 3rd St.

CH 1-6067

Odperto dnevno od 9 do 5:30

Ob nedeljah od 9:30 do 12:30

Express your sympathy to the bereaved with

Flowers from

CENTA

slovenska cvetličarna

CVETLICE ZA VSE PRIŁIKE

STANLEY in JULIE CENTA,

lastnika

1551 Hayden Ave.

Phone: GL 1-6876

Res.: GL 1-1539

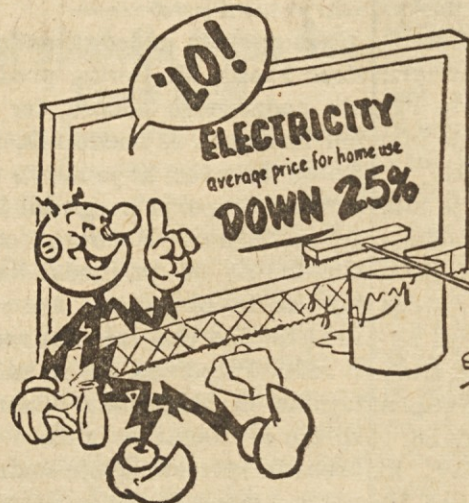

TU JE DOBRA NOVIČA za hišnike, ki jih visoki življenjski stroški skrbijo.

Medtem, ko so se pri nas življenjski stroški od leta 1939 zvišali za 92%, se je povprečna cena elektrike za domačo uporabo pri Illuminating Company znižala za 25%.

ILLUMINATING COMPANY se že več kot 60 let vztrajno prizadeva, da ohrani ceno elektrike čim nižjo.

V tem času, ko je inflacija znatno povečala ne samo življenjske stroške, temveč tudi naše stroške za izvrstno električno postrežbo, smo ponosni na to najnižjo ceno elektrike za domačo uporabo. Električna je danes najcenejša izmed vseh življenjskih potrebščin.

The Illuminating Company

ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

COLLINWOODSKE URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: ENdicott 1-0583

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.